

Verksamhetsberättelse för Naturskyddsföreningen Norrköping

Norrköpings Biologiska Förenings 78:e verksamhetsår 2024

Hedersmedlemmar: Ingegerd Elfström, Göran Esbjörnsson, Jan Axelsson, Eva Gustafsson, Lotta Lanne och Jan Gustafsson.

Styrelse fram till årsstämman

Ordf. Stefan Arrelid
V ordf. Rebecca Gruber
Kassör Janet Rydmyr
Ledamot Päivi Rantala
Ledamot Anders Wennerblad
Ledamot Stina Karlsson
Suppleant Annika Stahlberg
Suppleant Per-Olof Jansson
Suppleant Inger Gustafsson

Styrelse efter årsstämman

Ordf. Stefan Arrelid
V ordf. Rebecca Gruber
Kassör Gustav Knutsson
Ledamot Päivi Rantala
Ledamot Anders Wennerblad
Ledamot Stina Karlsson
Ledamot Sandra Björn
Suppleant Eva Siljeholm
Suppleant Kenneth Malmsborg
Suppleant Ingrid Nandrup

Fältbiologrepresentant vakant

Fältbiologrepresentant vakant

Antal fullbetalande medlemmar 1752st. och inkl. familjemedlemmar vid årsskiftet 2466st.

Styrelsen har sammanträtt 11 gånger och Göran Esbjörnsson deltar som Hedersmedlem.

Föreningsfunktionärer (sammankallande understruken)

Revisorer: Lotta Lanne och Dagny Jonsson, suppl. Susanne Halling och Ami Gadh Lund.

Valberedning: Agneta Kornebrant, Cecilia Ambjörn och Eva Gustavsson.

Webbplatsansvarig: Anders Wennerblad *Facebook/Instagram:* Sandra Björn. Månadsmailen sköts av Rebecca Gruber med stöd från Stefan Arrelid och Cecilia Ambjörn.

Årets **Hedersbetygelse** tilldelades Annika Stahlberg för sitt arbete i styrelsen och med programarbete. Birgit Bagge för många års medverkan vid Nybygget och annat medlemsarbete.

Debattinlägg samt insändare i lokal media

Anders Wennerblad har sänt artiklar till tidningarna i föreningens namn och eget med insändare om flygplatsen, stadsplanering, byggande på åkermark, cykelbanor och kollektivtrafik. Även Stefan Arrelid, Kenneth Malmsborg, Handla miljövänligtgruppen samt klimatgruppen har bidragit med insändare. Anders medverkade i ett stort reportage med en ”TV-Widar Anderssons podd ” i Folkbladet angående skogsavverkning alldeles innan detaljplaner presenteras som bland annat redovisar natur som ska sparas.

Programmet 2024

Programmet tas fram av programgruppen som består av sammankallande Peo Jansson, Stina Karlsson, Agneta Kornebrant, Annika Stahlberg, Cecilia Ambjörn och Dagny Jonsson. De har

fått ihop ett brett program med fina upplevelser i naturen runt Norrköping, föredrag om Ecuadors fascinerande fågelvärld och om Uttrars liv. 2024 års resa gick till Stora Karlsö.

Föreningens yttranden 2024

Johannisborgsleden etapp 4. Vårt yttrande samråd 2024-12-20
Samrådsyttrande för detaljplan exploatering Bergön i ytterskärgården 2024-12-19
Brev ang. avverkning av tätortsnära skog före detaljplan i Marby / Unnerstad 2024-12-13
Järnstången 1, Östantill. Granskningsyttrande 2024-11-01
Debatt NT (svar på SD m fl insändare) 2024-09-18
Granskningsyttrande Idrottshall på parkmark, Svalan 3, Djäknepark 2024-09-04
Debatt i NT 2024-09-03 Flygplatsen, subventioner av flyg och klimatpåverkan
Synpunkter på detaljplan för förskola Lindö 2:20 med närområde inom Lindö, 2024-06-16
Johannisborgsförbindelsen del av Slottshagen. Yttrande 2024-06-26
Storken 12, Kneippen. Vårt yttrande vid granskning 2024-04-22
Strömbrytaren 12 och del av 11, Himmelstalund. Vårt yttrande vid samråd 2024-02-08
Debattartikel i NT 2024-02-07 angående Samhällets planering (ÖP25 måste anpassas)
Såpkullen 1:2 (söder om Idrottsparken) - Vårt yttrande vid granskning.

Plangruppen

Plangruppen jobbar med granskning av planärenden, (översiktsplaner, fördjupade översiktsplaner och framför allt detaljplaner). Vi yttrar oss och lyfter brister vad gäller ett långsiktigt hållbart samhällsbyggande. Det handlar om byggande på jordbruksmark, i parker och tätortsnära naturområden eller för tätt och högt. Vi tar även med kollektivtrafik och cykelbanor till nya områden. Vi har yttrat oss om vindkraft, solcellsparker och Ostlänken. Gruppen har under 2024 haft 2 möten och flera telefonmöten. Sammanfattande och länk till styrelsen är Anders Wennerblad. Alla vår yttranden finns på hemsidan under rubriken Skrivelser och gruppen presenteras under rubriken Arbetsgrupper.

Anders W. stod för informations- och utbytesträff i samråd med Stefan Arrelid och Lotta Lanne, om samhällsplanering då vi hösten 2024 bjöd in kommunekologer till Naturariet. De presenterade sig och sina roller och vi vad vi vill och gör. Ett mycket lyckat och givande möte där flera ur vår plangrupp var närvarande och några via länk från föreningens Jönköpingskrets. Även ett möte med nya samhällsbyggnadsdirektören Bengt Stenberg skedde där både vi och han fick beskriva hur vi ser på Norrköpings samhällsbyggande och utveckling utifrån hållbarhet och värnande om miljö och natur.

Klimatgruppen

Klimatgruppen träffas en gång i månaden, förutom uppehåll under sommaren. Träffarna sker i form av Klimat-fika i Studieförbundets lokaler. Alla är välkomna. På fikaträffarna behandlas aktuella klimat- och miljöfrågor. Under 2024 har vi träffat kommunens miljöstrateg som arbetar med en ny energiplan. Vi har besökt Agro Etanol. Vi har träffat kommunens vattenstrateg och åtgärdssamordnare för det lokala vattenrådet för att diskutera möjligheterna att återställa våtmarker i kommunen. Några i Klimatgruppen har träffat politiker och cykelplanerare i kommunen för att uppmuntra till åtgärder.

Klimatgruppens arbete fortsätter under 2025 med kunskapsuppbyggnad, nätverkande och påtryckningar. Vi vill att Norrköpings kommun ska vidta de omfattande åtgärder som behövs för att uppfylla Parisavtalet.

Naturarium

Arbetet i Naturariegruppen har pågått med löpande skötsel och underhåll av naturaliesamlingarna, lokalerna samt den yttre gården på Östra Promenaden 7A. Detta innebär till exempel: rengöra toalett, tvätta handdukar, dammsuga och våttorka golv, tvätta fönster, rensa rabatter och grusplanen på gården. Arbetsdagar har i stort sett varit på söndagar och vi har träffats vid ca 25 tillfällen med i genomsnitt 5 deltagare per gång.

Gruppen har bland annat:

- Katalogiserat de fåglar och djur som INTE ingår i Lundborgskatalogen. Dessa fåglar och djur finns utställda bland annat i hallen och biblioteket.
- Färdigställt utställningen av fågelbon i Bäverrummet.
- Genomfört ett besök på Öster Malma för att dokumentera och fotografera Lundborgsfåglar som finns i deras samlingar.
- Påbörjat katalogisering av ägg i samlingen.
- Genomfört ett mindre saneringsarbete med anledning av upptäckt av döda malar i Bäverrummet och Utställningshallen. Har även påbörjat ett förebyggande arbete för att undvika vidare angrepp.
- Genomfört ett byte av fåglar med Andreas Carlsson. Dessa fåglar ingår inte i Lundborgssamlingen utan är sådana som har skänkts till Naturskyddsföreningen genom åren. Andreas har skänkt till Naturarium en tornfalkhanne och en nötskrika i mycket fint skick och har fått i utbyte en kattuggla och en nötskrika i mindre fint skick för undervisningsändamål.
- Guidat skolklasser, föreningsgrupper, politiker med mera.
- Hållit öppet hus på Kulturnatten med guidningar samt på skolloven under läsåret.

Handla Miljövänligt Gruppen HMV

Gruppen har haft 6 möten under 2024. Vi har haft fyra aktiva medlemmar; Irene Ringlund, Matilda Wallman, Kjerstin Ferm Widlund och Sonja Larsson Mc Cann, som också är kontaktperson.

Vi startade samarbete med Frivilligcentralen och hade ett informationsmöte där om vår verksamhet. Detta ledde till att vi tillsammans genomförde en Klädbytesdag den 27 april. Under våren, den 25 maj, deltog vi på Trädgårdslust som arrangerades av Norrköpings kommun vid Färgargården. Vi sålde produkter som köpts in från Naturbutiken samt informerade om Naturskyddsföreningen.

Under Miljöveckan, vecka 40, ordnades information på biblioteket i Skärblacka och Erikshjälpen i Skärblacka. En Klädbytesdag anordnades tillsammans med Frivilligcentralen lördagen den 5 oktober. Insändare om Miljöveckan publicerades i Norrköpings Tidningar.

Botanikgruppen

Arbetet med den nya inventeringen av Östergötlands flora börjar närma sig slutet. Fortfarande kommer dock mycket nya växter in som skall tas om hand och arkiveras i Herbariet. Som vanligt är vi fyra personer som arbetar där varje söndagsförmiddag mellan ca.15 september till 15 april. Ibland dyker också äldre herbarier upp som vi ombeds att ta hand om.

Under fältsäsongen deltar vi som vanligt i inventeringen. Nu i slutskedet går det mycket ut på att försöka återfinna arter som hittades under den förra inventeringen. Vi kan se att när det gäller en hel del arter stora förändringar har skett. Tyvärr oftast åt fel håll.

Ängsgruppen

Minst 25 gånger under det 33:e året har flitiga deltagare arbetat med fagning, borttagning av sly och ohärdsväxter som örnbräken, älggräs, hundkex, ljung och åkertistel. Valborg firades med 40 besökare och brasa. Alla de hävdade ytorna har gått igenom. Förutom lieslätter har

det slåtrats med slåtterbalkar och röklingor. Slåttergillet var festligt och uppskattat. Liekurs genomfördes traditionsenligt. Året var rikblommande med ängs- och åkervädd, som gynnade många insekter och dessutom var en fröjd för ögat. Andra växter som hade fina bestånd i ängs- och hagmarken var fältgentiana, kattfot, slåttergubbe, slåtterfibbla, slåtterblomma, månlåsbräken och flera andra.

Holmen har satt upp ny trögärsgård på ängen. Av en del virke gjordes en faunadepå på kullen söder om lagården. Stora avbrutna grenar på ekarna bildade 2 faunadepåer. 10 takpannor byttes på jordkällaren. 3 fladdermusholkar sattes upp. Nästan 60 fågelholkar rensades. 2 björkar på norra delen av ängen togs ner. Kommunen hamlade 4 björkar i sydvästra fällan.

Therese Åström, Länsstyrelsen, har inventerat fältgentianan på ängen och skrivit en intressant rapport; Rådgivning Nybygget. Rapporten är en sammanfattning av observationer i fält gällande förekomst av tidig och sen fältgentiana och eventuella åtgärdsbehov.

Skogsgruppen

Skogsgruppen bildades i slutet av maj 2024. Idag har skogsgruppen 15 deltagare.

Under året har vi träffats två gånger i olika naturreservat för att bl a diskutera önskemål och gruppens aktiviteter samt att lära oss signalerarter och rödlistade arter. Första mötet hölls i Vrinneviskogen och det andra i Marmorbrukets naturreservat.

Vi mötet i Vrinneviskogens diskuterades deltagarnas önskemål och vi kom vi överens om att i första hand besöka avverkningsanmälda skogar, med fokus på de stora markägarna, dvs bolag och allmänningar. Vi bestämde att vi förutom avverkningsanmälda skogar skulle besöka andra skogar med höga naturvärden för att lära oss mer om signalerarter samt att lära oss "läsa av" en skog för att lättare kunna bedöma dess naturvärde.

Utöver de två reservaten har vi varit ute vid cirka 8 tillfällen och besökt avverkningsanmälda skogar. Utöver det har enskilda medlemmar besökt ett antal avverkningsanmälda skogar. Besöken har lett till information till Skogsstyrelsen och i några speciella fall även information till Länsstyrelsen om höga naturvärden som skulle försvinna om skogen avverkades. Vid några tillfällen har då även Länsstyrelsen kontaktat markägaren och Skogsstyrelsen får att försöka få till ett skydd av skogen. Det är ännu oklart om informationen och mötena har lett till att avverkningar har kunnat undvikas.

Vid två tillfällen har även så kallade tillsynsbegäran skickats in till Skogsstyrelsen, undertecknade av Naturskyddsföreningens ordförare. Skogsstyrelsen är då skyldiga att kommunicera med Naturskyddsföreningen om vad som sker med skogen. Om den får huggas eller om den får huggas under vissa villkor eller om den ska lämnas helt.

Naturskyddsföreningen har bara fått svar i ett fall 2025 av de inlämnade tillsynsbegäran och det innehöll tyvärr ett beslut om att skogen får avverkas.

Vandringsleder

Tack vare drygt 20 medlemmars insatser har föreningen genomfört ett uppdrag från kommunen att tillse och rapportera större hinder, plocka skräp och göra mindre skötsel på kommunens 22 vandringsleder. Dessa medlemmar har bidragit till att de populära lederna hålls i gott skick under året då allt fler personer fortsätter att utnyttja möjligheten att komma ut i naturen, och föreningen har erhållit ett betydande ekonomiskt bidrag för detta arbete. Dock har ett par leder många så kallade skeletträd efter granbarkborrangreppen att det utgör en fara att gå de sträckningarna och kommunen har valt att stänga av dessa tills de är åtgärdade. Kommunens kontaktperson Annika Åberg, Kultur och Fritid, har informerat om att kommunen kommer att ta ett mer systematiskt grepp om underhållet framöver än vad som gjorts tidigare. Kommunen meddelade att medlemmarnas observationer har skapat ett stort

och användbart underlag som under året utgjort grund för viktig förbättring av tillgängligheten på vandringslederna, t ex nya spänger och broar. Medlemmarna har valt att rapportera på olika sätt och alla metoderna har fungerat väl för kommunen. Flera har lämnat konstruktiva förbättringsförslag som kommunen sparar som framtida planeringsunderlag. Fritidsförvaltningen har under året ingått i Samhällsbyggnadsavdelningen och kommunen har aviserat fortsatt minskad budget för fritid vilket gör det än viktigare att vi framhåller de positiva effekterna av att vara ute i naturen då det är oroliga tider på många sätt. Anna Bratt ansvarar för samordning, rekrytering och administration av gruppen.

Sånggruppen

Sånggruppen har i år bestått av 9 aktiva medlemmar. Vi har uppträtt på kretsstämman, medarbetarträffen och luciakaffe. Vi övar inför framträdanden och har haft 9 möten. Då hinner vi även med att sjunga allsång ur våra fina sånghäften samt naturligtvis fika och prata.

Kopparholmarna

Kopparholmarna är ett naturreservat sydost om Arkösund. Här har vi i 12 år ordnat med värdar och guidning via våra medlemmar åt kommunen.

Naturutställning, vandringar, bad och stuga att hyra (tyvärr stängd för översyn 2024).

Vi har öppet från maj till september. På högsommaren hela veckorna. Många nöjda och trevliga besökare kommer varje år. Ca 1 225 personer under 2024. 329 privata båtar och 81 kajaker har noterats angjort ön. Anders Wennerblad håller i administration, information och schemaläggning samt kontakten med kommunen och utbildning av värdar.

Ytterö

Årets uthyrning har varit full under sommarperioden. Innan stugan bomrades igen för vintern, så byttes ytterpanelen på båda husens framsidor.

Natursnokarna

25/2 vinterträff, hur klarar djuren sig på vintern? Knoppar och spår i snön.

19/5 vårträff vid Vrinnevi våtmark, djur och fåglar i vattnet, insekter på land.

15/9 höstträff, svamp, hösttecken.

3/11 höstträff, tema mörker, djuren på natten, reflextipspromenad.

Alla träffar har varit i Vrinneviskogen, 10.00-12.00 förutom november 16.00-18.00.

Ledare har Cecilia Nilsson, Oliwer Schultz och Katarina Palmgren varit.

På träffarna har mellan 5-8 barn med medföljande vuxna deltagit.

Cecilia och Katarina var med på en nätverksträff på Naturskyddsföreningens kontor i Stockholm 16-17/11. Där fick vi inspiration och kunskap från andra snokledare.

Svampgruppen "Boletus"

Vi har gjort exkursioner i olika skogsområden i och kring Norrköping vid 8 tillfällen mellan 26 augusti och 13 oktober. Det blev 4 måndagskvällar, 1 söndagsförmiddag i Sörsjön (annonserad av Naturskyddsföreningen) och 3 söndagseftermiddagar.

21 deltagare har mer eller mindre regelbundet varit med på våra träffar, varav några nytillkomna.

Början av hösten präglades av långa torrperioder, så artlistorna blev rätt korta till en början.

Bäst blev det de senare veckorna.

Sammanlagt fick vi ihop 175 arter på våra artlistor, vilket är ett ganska mediokert resultat om man ser tillbaka på tidigare år.

Under året (februari–september) har Cecilia Larsson och Elisabeth Flemsten genomgått en fortbildning, så nu har Norrköping/Boletus glädjande nog två nya svampkonsulenter.

Folkbildning

All studiecirkelverksamhet samt föredrag och guidningar vid utflykter sker i samarbete med Studieförbundet.

Slutord

Det är alltid lika spännande och fantastiskt att varje år läsa vår verksamhetsberättelse som beskriver så bra allt som medlemmar och grupper gör i föreningen. Vi är alla viktiga som förebilder och kunskapsförmedlare gällande naturen, miljön och klimatet. Tyvärr så går ändå mycket åt fel håll som minskad biologisk mångfald och ökade fossila utsläpp. Men vi får inte ge upp utan istället lyfta goda exempel och stötta varandra!

Norrköping

Stefan Arrelid

Rebecca Gruber

Gustav Knutsson

Anders Wennerblad

Päivi Rantala

Sandra Björn

Stina Karlsson

Ingrid Nandrup

Kenneth Malmsborg

Eva Siljeholm